

maar zij verschilden van hem daarin, dat zij de irenische zachtmoedigheid, waarmee zij tot en over andersdenkenden plachten te spreken, ook jegens de eigen geloofsgenoten in acht namen. Het waren de vrienden F. J. Hoppenbrouwers en pastoor Willem Oomen, de eerste een jurist met theologische en taalkundig-litteraire belangstelling, de tweede een zeer vooruitstrevende priester, die zich opvallend van de overgrote meerderheid van zijn ambtsbroeders onderscheidde door zijn opbouwend deelnemen aan zaken van openbaar belang: hij was schoolopziener en curator van de Latijnse school. Als Jan Wap enige jaren te Breda woont, laat hij zich een benoeming in het kerkbestuur van Willem Oomens statie welgevallen en als deze in 1837 de consecratie van een nieuwe kerk beleeft, is het de nieuwe kerkmeester, die een tekstboekje uitgeeft met een vertaling van de gebeden en een verklaring van de door de consacrerende bisschop, mgr. C. L. baron van Wijckerslooth, te verrichten ceremoniën.⁴¹).

Het zullen dus Hoppenbrouwers en Oomen geweest zijn, die Wap naar rechts opschoven. „Bekering” lijkt mij een te groot woord voor het proces, dat zich voltrok: ik ben overtuigd, dat Wap nooit had opgehouden te praktizeren en ook innerlijk nooit iets anders dan katholiek is geweest. Zijn lidmaatschap van de vrijmetselarij was de overtreding van een disciplinaire bepaling en daaromtrent had hij – met vele katholieke tijdgenoten – vrijer opvattingen dan sinds het Vaticaanse Concilie van 1870 denkbaar zijn. Natuurlijk ontbrak het in 1832 niet aan oppassende broeders, die, opdat de Schrift zou vervuld worden, de vreugd om de thuiskomst van de verloren zoon kwamen vergallen en platte motieven voor Jan Waps inkeer vermoedden. In een anonieme brochure, getiteld *Toelichting der beweegredenen, welke den heer J. J. F. Wap tot de vertaling van het boekje van den bisschop van Hermopolis... aanleiding gegeven hebben*, wordt geïnsinueerd, dat de voornaamste beweegreden lag in Waps voorgenomen huwelijk met een streng katholieke juffrouw De Bruin uit Rotterdam, wier blijkbaar welgestelde ouders ernstige bezwaren zouden gekoesterd hebben tegen Jan Waps religieuze ambivalentie.

Dit vrome libel trok ieders aandacht. De Rotterdamse dichter Adriaan van der Hoop, die in de betrokken tijd in drukke briefwisseling met zijn oud-stadgenoot stond, wond zich – geheel naar zijn aard – in een schrijven aan de beledigde vriend tot een